

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 201/21

Luksemburg, 11 listopada 2021 r.

Wyrok w sprawie C-214/20
Dublin City Council

Trybunał wyjaśnił zakres pojęcia „czasu pracy” w odniesieniu do okresu dyżuru pozazakładowego

MG, będący członkiem ochotniczej straży pożarnej zatrudnionym w niepełnym wymiarze godzin przez Dublin City Council (radę miejską Dublina, Irlandia), pozostaje, zgodnie z systemem dyżuru pozazakładowego, do dyspozycji jednostki remizy, przez którą został on wyszkolony. Ma on obowiązek uczestniczyć w 75% interwencji tej jednostki i jest uprawniony do nieuczestniczenia w pozostałych interwencjach. Nie będąc zobowiązanym do obecności w określonym miejscu w okresach dyżuru, MG powinien po otrzymaniu nagłego wezwania do udziału w interwencji, przybyć do remizy w maksymalnym czasie dziesięciu minut. Okres dyżuru pozazakładowego trwa zasadniczo 7 dni w tygodniu i 24 godziny na dobę i zostaje przerwany jedynie na okresy urlopu i na zgłoszone z wyprzedzeniem okresy niedyspozycyjności.

MG może jednak wykonywać działalność zawodową, pod warunkiem, że działalność ta nie przekracza średnio 48 godzin tygodniowo. Wykonuje on więc na własny rachunek działalność kierowcy taksówki.

Uznając, że godziny, w których pozostaje on w stanie gotowości dla pracodawcy powinny zostać zakwalifikowane jako „czas pracy” w rozumieniu irlandzkiej ustawy o organizacji czasu pracy i dyrektywy 2003/88¹, MG wniósł w tym celu skargę do Workplace Relations Commission (komisji ds. stosunków w miejscu pracy, Irlandia). Z uwagi na to, że skarga ta została oddalona, wniósł on apelację do Labour Court (sądu pracy, Irlandia).

MG utrzymuje, że zawsze musi być w stanie szybko zareagować na nagłe wezwanie, co uniemożliwia mu swobodne poświęcenie się zajęciom rodzinnym i społecznym, a także działalności zawodowej kierowcy taksówki. Nakładając obowiązek pełnienia dyżuru przez 7 dni w tygodniu i 24 godziny na dobę oraz odmawiając uznania godzin dyżuru za czas pracy, rada miejska Dublina narusza jego zdaniem przepisy w zakresie odpoczynku dobowego, tygodniowego okresu odpoczynku i maksymalnego tygodniowego wymiaru czasu pracy.

Rozpatrując odesłanie prejudycjalne skierowane przez sąd pracy, Trybunał wyjaśnił, w szczególności, w jakim zakresie okresy dyżuru pozazakładowego można zakwalifikować jako „czas pracy” na gruncie dyrektywy 2003/88².

Ocena Trybunału

Trybunał przypomniał najpierw, że pojęcie „czasu pracy” zawarte w art. 2 pkt 1 dyrektywy 2003/88 obejmuje wszystkie okresy dyżuru, w tym pełnione w systemie dyżuru pozazakładowego, w trakcie których nałożone na pracownika ograniczenia mają taki charakter, że obiektywnie i bardzo znacząco wpływają na jego zdolność do swobodnego zarządzania podczas tych okresów czasem,

¹ Dyrektywa 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotycząca niektórych aspektów organizacji czasu pracy (Dz.U. 2003, L 299, s. 9).

² Artykuł 2 pkt 1 dyrektywy 2003/88.

w którym pracodawca nie wymaga od niego świadczenia pracy, oraz do poświęcania się wówczas własnym sprawom³.

Następnie Trybunał udzielił sądowi krajowemu wskazówek, tak aby sąd ten mógł ocenić, czy MG podlega takim istotnym ograniczeniom.

W tym względzie Trybunał zauważył, że zaoferowana MG możliwość wykonywania innej działalności zawodowej podczas okresów dyżuru stanowi ważną wskazówkę tego, że szczegółowe zasady systemu dyżuru pozazakładowego nie nakładają na tego pracownika istotnych ograniczeń, które mają bardzo znaczący wpływ na zarządzanie jego czasem, pod warunkiem że okaże się, iż jego prawa i obowiązki wynikające z jego umowy o pracę, układów zbiorowych i irlandzkich przepisów są ukształtowane w sposób pozwalający na skuteczne wykonywanie takiej działalności przez znaczną część tych okresów.

Okoliczności, że MG nie ma obowiązku przebywania w określonym miejscu podczas okresów swojego dyżuru, że nie jest zobowiązany do uczestniczenia we wszystkich interwencjach przeprowadzanych z remizy, do której został przydzielony, z których jedna czwarta może w tym przypadku mieć miejsce podczas jego nieobecności, oraz że ma prawo do wykonywania innej działalności zawodowej, mogą stanowić obiektywne elementy pozwalające uznać, że jest on w stanie rozwijać, kierując się własnym interesem, tę inną działalność zawodową w tych okresach i poświęcać jej znaczną część czasu w tych okresach, chyba że średnia częstotliwość nagłych wezwań i średni czas trwania interwencji stanowią skuteczną przeszkodę w wykonywaniu działalności zawodowej, którą można by połączyć z zatrudnieniem w charakterze członka ochotniczej straży pożarnej.

Nie można brać pod uwagę trudności organizacyjnych, które mogą wynikać z wyborów dokonanych przez danego pracownika, takich jak wybór miejsca zamieszkania lub miejsca wykonywania innej działalności zawodowej, które są mniej lub bardziej oddalone od miejsca, do którego powinien on być w stanie dotrzeć w wyznaczonym czasie w ramach jego zatrudnienia w charakterze członka ochotniczej straży pożarnej.

Trybunał orzekł zatem, że art. 2 pkt 1 dyrektywy 2003/88 należy interpretować w ten sposób, że okres dyżuru pozazakładowego pełnionego przez członka ochotniczej straży pożarnej, podczas którego pracownik ten wykonuje za zgodą pracodawcy działalność zawodową na własny rachunek, lecz w razie nagłego wezwania powinien w maksymalnym czasie dziesięciu minut powrócić do remizy, do której został przydzielony, nie stanowi „czasu pracy” w rozumieniu tego przepisu, jeżeli z całościowej oceny wszystkich okoliczności sprawy wynika, że ograniczenia nałożone na wspomnianego pracownika w tym okresie nie mają takiego charakteru, że obiektywnie i bardzo znacząco wpływają na jego zdolność do swobodnego zarządzania podczas wspomnianego okresu czasem, w którym nie wymaga się od niego świadczenia pracy w charakterze członka ochotniczej straży pożarnej.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

³ Wyrok z dnia 9 marca 2021 r., *Stadt Offenbach am Main* (okres pozostawania w gotowości do pracy przez strażaka), (C-580/19, zob. także komunikat prasowy nr [35/21](#)).